

Sluchová výchova

Reedukace sluchu

- *...,souhrn speciálně pedagogických postupů, jimiž se zlepšuje a zdokonaluje výkonnost v oblasti postižené funkce“ ...*
(Janotová, 1996, s.5)
- u SP dítěte je nutné rozvinout (někdy dokonce vyvinout) schopnosti **auditivního vnímání** a vybavit ho **akustickými zkušenostmi**

Dělení způsobu reedukace

- podle počtu osob (individuální, skupinová)
- podle věku (včasná, předškolního věku, školního věku, dospělých)
- podle stupně vady (neslyšící, zbytky sluchu, nedoslýchaví, ohluchlí)
- reedukace u osob s CI
- podle účasti receptorů

Monosenzoriální přístup

– mluvení do ucha, kdy se dítě učí rozeznávat samohlásky, pak teprve využití sluchadel
» vždy bez odezírání!!!

Představitelé: Wedenberg (Švédsko), Schmidt-Giovannini (Švýcarsko)

Multisenzoriální přístup

– komplexnost smyslového vnímání – součinnost analyzátoru sluchového a zrakového

Představitelé: Sovák, Janotová, reflexivní metoda mateřské řeči Van Udena

Předpoklady pro úspěšnou reedukaci sluchu

- Kvalitní sluchadlo
- Vzdálenost při komunikaci
- Vyšetření sluchu (vhodné diagnostické metody)
- Diagnóza dítěte (další přidružené postižení)
- Motivace a spolupráce rodiny

Podmínky sluchové výchovy

- kvalitní sluchadlo/ kochleární implantát
- odborné vedení
- uvědomění si existence zvuku
- opětné působení zvukového podnětu
- spojení si sluchového vjemu s představou věci, osoby nebo činnosti, která je původcem zvuku (tzn.znat význam zvuku)
- základní podnět musí být dostatečně silný
- mozek musí být v bdělém stavu, nesmí být zaujat jinou činností či oslaben únavou
- způsob reedukace musí respektovat psychické a fyzické možnosti jedince
- dostatek sluchových zkušeností

Cíl sluchové výchovy

- spontánní využití sluchu v průběhu celého dne
- prevence ohluchnutí, oněmění a vzniku posunkové řeči u dítěte (podle van Udena)
- dosažení srozumitelného hlasového projevu
- recipování i produkování mluvené řeči prostřednictvím psaného textu
- chápání mluvené řeči prostřednictvím vizuální percepce
- vnímání a korigování mluvené řeči pomocí zachovalých zbytků sluchu

Sluchová cvičení podle obtížnosti

1.detekce (uvědomění si přítomnosti zvuku)

- „Slyším“ x „Neslyším“

2.diskriminace (porovnání dvou podnětů)

- „Stejně“ x „Jiné“

3.identifikace (určení zvukového podnětu)

- „Co slyším“

4.porozumění

- *zpočátku* – reakce spíše na melodii, výraz tváře, gesta, celkovou situaci
- *později* – reakce dle známých slov a slovních spojení
- „Rozumím“ (chápání smyslu sdělení)

Stupně obtížnosti her a cvičení dle způsobu jejich provádění

1. Dítě vidí předmět či obrázek, o němž se mluví – optimální podmínky pro poslech i odezírání
2. Dítě nevidí předmět či obrázek, o němž se mluví – dovídá se něm pouze na základě odezírání a poslechu
3. Dítě se již spoléhá pouze na sluch (dle úrovně sluch. vnímání dítěte)
4. Dítě je v prostředí, kde jsou záměrně zhoršené akustické podmínky.
5. Dítě poslouchá řeč z magnetofonu, reproduktoru PC či z rozhlasu (poslech reprodukované řeči)

